

Begravningsverksamheten i Alingsås, Hemsjö och Ödenäs

En skrift om :

- Begravningsavgift
- Gravskick
- Skötsel

Innehåll:

- Bokning av gravsättning/ gravvisning.....5
- Vad ingår i begravningsavgiften? 7
- Checklista för anhöriga 11
- Begravningscermoni 12
- Ordningsregler..... 15
- Gravskick i Alingsås pastorat 16
- Begravningsplatser och kyrkogårdar 22
- Gravskötsel 28
- Ordförklaringar..... 29
- Anteckningar..... 35

Grafisk form: Eva Ringmann, RingForm

Texter delvis hämtade från skriften om begravning

(Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation)

Bilder: Peter Ebbesson, Alexander Ryman, Patrik Skoglöw,

Svenska kyrkans bildbank/Ikon

Utgivning September 2023

Kontaktuppgifter

FÖRSAMLINGSEXPEDITION

Telefon: 0322-669 100

alingsas.forsamlingsexpedition@svenskakyrkan.se

(Vid bokning av begravning och urnsättning)

KYRKOÅRDSEXPEDITION

Telefon: 0322-669 150

alingsas.kyrkogardsexpedition@svenskakyrkan.se

(Beställning av skötsel, frågor gällande gravplats)

BESÖKSADRESS

Brunnshusallén 3

POSTADRESS

Alingsås pastorat

Box 325

441 27 Alingsås

ÖPPETTIDER

Måndag 9.30–12.00 • 13.30 – 15.00

Tisdag 9.30–12.00 • 13.30 – 15.00

Onsdag Stängt

Torsdag 9.30–12.00 • 13.30 – 15.00

Fredag Stängt

LJUSETS KAPELL BESÖKSADRESS

Knektegårdsgatan 10

Alexander Ryman, kyrkogårdschef

Direktnr: 0322-669 151

alexander.ryman@svenskakyrkan.se

Ylva Belfrage, krematoriemästare

Direktnr: 0322-669 163

ylva.belfrage@svenskakyrkan.se

BEGRAVNINGSOMBUD

Stefan Svensson Tel. 070-25 76 517

kstefan.svensson1@gmail.com

Stillhet, tröst och hopp

Det finns tider i livet som tyvärr är oundvikliga. En kär anhörig avlider och i samband med det uppstår en ny obekant situation. Vi på Alingsås kyrkogårdsförvaltning finns bland annat här för att hjälpa till och underlätta med praktiska sysslor i en stund som denna. Det är vår förhoppning att våra begravningsplatser även ska fungera som vackra parker, dit man kan komma för en avkopplande promenad.

Kyrkogårdsförvaltningen är huvudman för begravningsverksamheten inom Alingsås pastorat. I uppdraget ingår att fullgöra myndighetsuppgifter enligt begravningslagen, samt att ansvara för krematorieverksamheten. Det är kyrkogårdsförvaltningens ansvar att begravningsplatserna inte bara är tillgängliga utan även upplevs som välsköta och rofyllda. Det är huvudmannens skyldighet att anordna allmänna begravningsplatser för dem som är folkbokförda inom förvaltningsområdet. Detta gäller alla, oberoende av trostillhörighet.

Kyrkogårdsförvaltningen svarar för skötseln av sju kyrkogårdar i Alingsås pastorat och har lång erfarenhet och en hög kompetens inom kyrkogårdsskötsel. Alingsås pastorat omfattar ca 36 000 invånare. Våra kyrkogårdar är Stadskyrkogården, Landskyrkogården, Nolby begravningsplats, Hemsjö kyrkogård, Hemsjö gamla kyrkogård, Bälinge kyrkogård samt Ödenäs kyrkogård.

Miljöarbete har hög prioritet för oss på kyrkogårdsförvaltningen. Vi använder oss av flera elfordon och många av våra mindre maskiner drivs på el eller batterier. Elen vi köper är miljömärkt. Vi använder oss av akrylatbensin istället för bensin och HVO istället för diesel. Vid inköp av växtmaterial så undviker vi långa transporter. De löv vi samlar upp på våra kyrkogårdar komposteras och jorden används på grösytor samt planteringar.

Genom att välja rätt växtmaterial arbetar vi aktivt och målmedvetet för att erbjuda vackra, rofyllda och stämningsfulla begravningsplatser som på så sätt blir viktiga inslag i stadsbilden eller i byn.

Vi arbetar också med att bevara den ursprungliga miljön. Flertalet av våra kyrkogårdar är kulturklassade i sin helhet. Ett bevarande av de antikvariska och kulturhistoriska värdena är av stor betydelse för vår historia och här spelar kyrkogårdarna en viktig roll.

Människor berörs ofta starkt av kyrkogårdsmiljön. Ambitionen i vårt dagliga arbete är att våra kyrkogårdar ska förmedla stillhet, tröst och hopp – och samtidigt skänka ögat njutning. Våra medarbetare spelar en viktig social roll för våra besökare. Vi hoppas denna skrift ger svar på de många frågor som man kan ha i samband med begravningsar eller gravrättsfrågor.

Alexander Ryman, kyrkogårdschef

Bokning av gravsättning

Bokning av gravsättning görs via församlingsexpeditionen. Enligt våra rutiner krävs gravrättsinnehavarens medgivande innan gravsättning sker. Detta gäller för både urnsättning och jordbegravningar. Bokning måste ske 14 dagar innan gravsättningen.

Gravvisning

Vid bokning av gravvisning kontakta någon i listan nedan. Bokning sker dagen innan av gravvisning eller gärna så snart som möjligt.

NOLBY BEGRAVNINGSPLATS, BÄLINGE- OCH ÖDENÄS KYRKOGRÅRD

Daniel Berggren, kyrkogårdsmästare

Direktnr: 0322-669 153

daniel.berggren@svenskakyrkan.se

STADSKYRKOGRÅRDEN / LANDSKYRKOGRÅRDEN

Markus Arnstrand, kyrkogårdsmästare

Direktnr: 0322-669 152

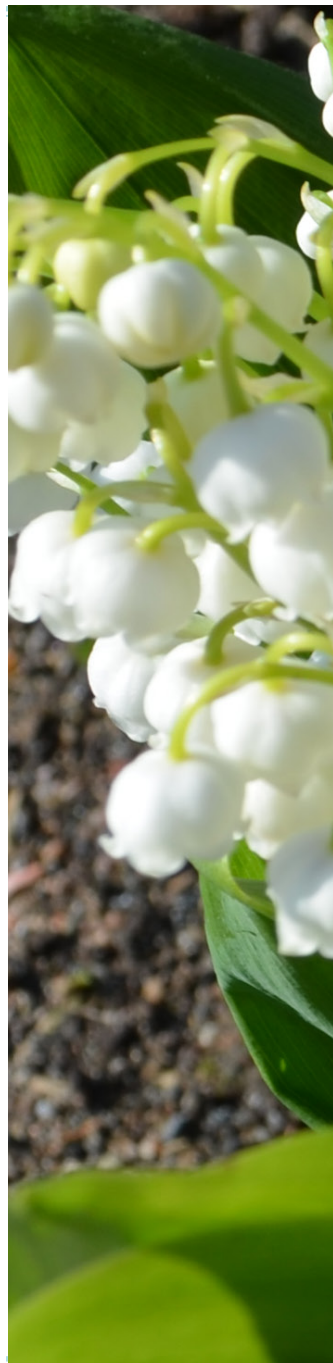
markus.arnstrand@svenskakyrkan.se

HEMSJÖ KYRKOGRÅRD

Berit Magnusson, kyrkogårdsarbetare

Direktnr: 0322-669 162

berit.magnusson@svenskakyrkan.se

Vad är begravningsavgift?

Begravningsavgift betalas av alla som är folkbokförda i Sverige. Kyrkoavgift betalar du om du är medlem i Svenska kyrkan.

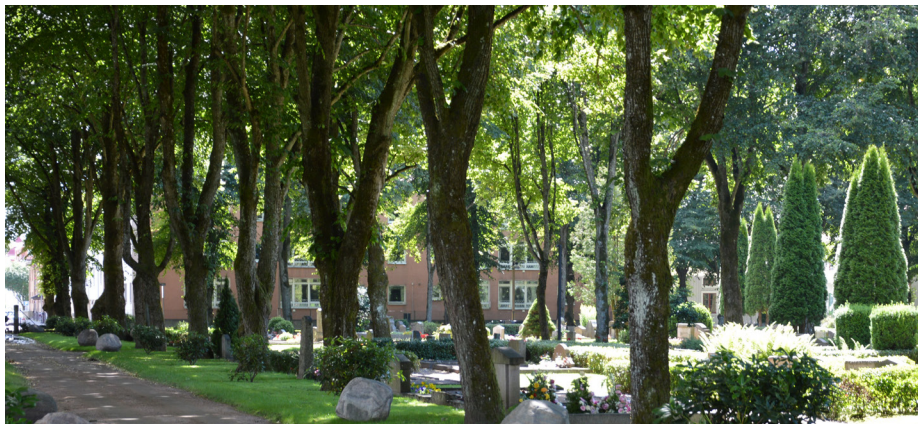
Svenska kyrkans församlingar är huvudmän för begravningsverksamheten, utom i Stockholm och Tranås där kommunen är huvudman.

Begravningsavgiften ska täcka huvudmännens kostnader för den löpande begravningsverksamheten, dvs. för att hålla och sköta begravningsplatser m.m.

Avgiften ska också täcka huvudmännens kostnader för att erbjuda vissa tjänster i samband med begravingar, exempelvis för att ordna lokaler i samband med begravningsceremonier. Avgiften är däremot inte kopplad till enskilda personers begravingar.

Den första januari 2016 infördes enhetlig begravningsavgift i Sverige. Det innebär att alla som är folkbokförda i Sverige, och som har en kommunalt beskattningsbar inkomst, kommer att betala samma procentsats av sin inkomst i begravningsavgift. Begravningsavgiften för inkomstår 2023 är 0,26 procent.

Källa: [Skatteverket.se](https://skatteverket.se) / Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation

Detta ingår alltid i begravningsavgiften

- Gravplats under 25 år, alternativt plats i minneslund
- Bisättningslokal – Lokal för förvaring och visning av den avlidne
- Transport av kista/urna inom Alingsås pastorat
- Gravsättning av kista eller urna
- Kremering
- Lokal för begravningsakten

Detta ingår inte i begravningsavgiften

Förutom de tjänster som finansieras med begravningsavgiften tillkommer i de flesta fall ett antal utgifter som de anhöriga själva råder över. Dessa utgifter finansieras inte av begravningsavgiften och kostnaderna varierar från fall till fall. Det som dödsboet eller anhöriga ska bekosta är:

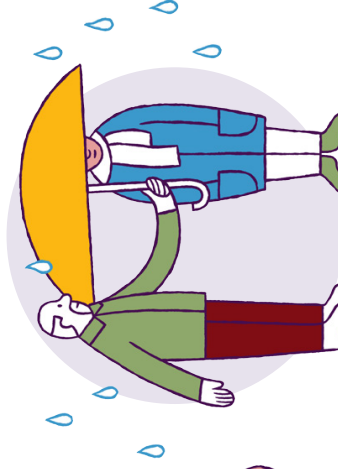
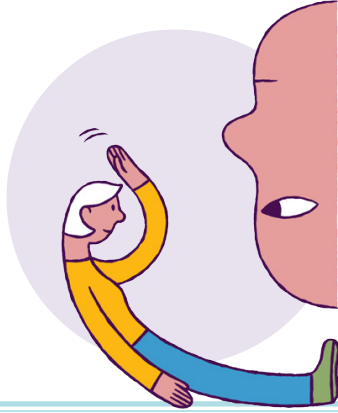
- Kista, urna och transport av kista till bisättningslokal
- Transporter om begravning och gravsättning ska ske i annan församling/pastorat
- Kistdekoration och bårtäcke
- Extra musik, förutom psalmer och orgel/pianomusik
- Minnesstund
- Annonsering
- Arvode (om begravningsbyrå anlitas)
- Gravsten

Första hjälpen vid sorg

Konkreta tips som gör det lite lättare
att finnas där för någon som sörjer.

Sorg kan inte botas, men genom att dela den kan sorgen göras mer uthärdlig. Tipsen på den här affischen är baserade på Svenska kyrkans långa erfarenhet av att möta och stötta människor i sorg och är bara några av de många saker vi som medmänniskor kan göra för den som sörjer. Underskatta inte det lilla, även en liten insats kan få stor betydelse. Vill du ha mer stöd eller någon att prata med är du välkommen till din församling. Du hittar kontaktppgifter och fler konkreta tips på svenskakyrkan.se/forstahjalpenvidsorg

Ta ansvar för kontakten

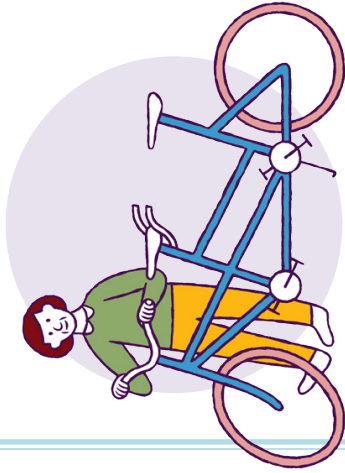
Viktigast av allt är kanske att vi inte lägger ansvaret för kontakten på den sörjande. Vi kan undvika att säga "Ring mig om det är något, jag finns här" eftersom risken är stor att den sörjande inte orkar vara den som hör av sig. Då är det bättre om vi säger "Jag ringer dig på tisdag igen, svara om du orkar". Ibland får vi inget svar och det är helt okej, den sörjande orkar inte alltid svara, men då kan vi ringa tillbaka, igen och igen.

Bryt tystnaden

Många känner att det är svårt att höra av sig till en medmänniska som sörjer. Vad ska jag säga? Tänk om det bara blir tyst eller om personen börjar gråta? Men det viktiga är inte vad vi säger utan att vi bryter tystnaden. Och ibland är ett sms en bättre lösning än ett telefonsamtal eftersom det kan vara lättare att både skicka och svara på.

Ge utrymme

Ofta är det många som sörjer en människa samtidigt, där alla har haft sin egen relation och historia med den som dött. Det är viktigt att vi låter den närmast sörjande vara i fokus och undviker att ta över med våra egna minnen och känslor. Vi måste komma ihåg att låta den sörjandes känslor, oavsett vilka de är, vara de som gäller. Våra tankar och berättelser är såklart också viktiga – men inte viktigast.

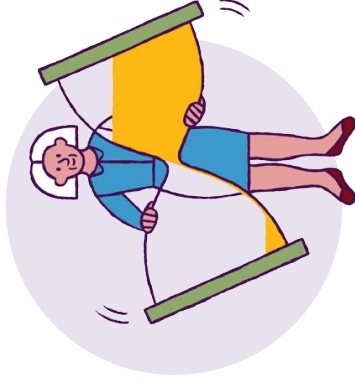
Ta initiativ

Det är bra om vi som stöttar kan vara den som föreslår en helt vardaglig aktivitet. Bjud på fika, kolla på en film eller ta en promenad i all sin enkelhet. Många som sörjer längtar efter en paus i sorgen och lite vanligt liv. Tänk på att den vi bjuder in kanske tackar nej och att det är helt okej, det viktiga är att vi frågar – och att vi vågar fråga igen.

Visa närvaro

Många av oss är rädda för att tränga sig på och det slutar ofta med att vi inte hör av oss alls. Kanske tänker vi att den sörjande behöver vara ifred eller att man ska vänta lite med att höra av sig tills "det värsta gått över". Det är viktigt att vi tydligt visar att vi finns där så att den sörjande inte känner sig isolerad, utanför eller ignorerad.

Ha tålamod

Varje sörjande har sin egen sorgeprocess, vilket vi behöver ha förståelse för och tålamod med. Det kan finnas en risk att vi försöker trösta bort sorgen eller visar frustration över att den håller i sig. Sorg har inget bäst-före-datum och det finns ingen normal eller onormalt lång tid som det tar att sörja. Vissa saker behöver helt enkelt berättas om och om igen, så låt din medmänniska älja det som har hänt, det kan vara en viktig del i att förstå och bearbeta sorgen.

Checklista för anhöriga

Detta kan anhöriga själva göra i samband med begravningen:

- ☐ Välja eller tillverka kista och urna samt ordna med svepdräkt och kistläggning.
- ☐ Lägga mindre saker eller brev i kistan (Tala först med huvudmannen).
- ☐ Välja kyrka, kapell eller annan lokal för begravningsgudstjänst eller avskedsceremoni.
- ☐ Formulera dödsannons.
- ☐ Ordna med minnesstund.
- ☐ Dekorera kista och lokal för avskedsceremoni.
- ☐ Närvara vid kremering.
- ☐ Sänka kista eller urna.
- ☐ Välja eller tillverka gravsten eller annan gravanordning.
(Tala först med huvudmannen).
- ☐ Utsmycka gravplatsen, kontrollera vad som gäller för regler på din gravplats. Se sidan 15.

Detta får anhöriga inte göra:

Detta får anhöriga inte göra i samband med begravningen:

- Förvara aska i hemmet.
- Dela aska (skäl för undantag finns).
- Öppna grav på allmän begravningsplats.
- Gravsätta utan gravsättningsintyg från Skatteverket.
- Gravsätta utan tillstånd från gravrättsinnehavaren.
- Strö eller gräva ner aska på annan plats än begravningsplats utan tillstånd från Länsstyrelsen.
- Flytta gravsatt stoft eller aska (skäl för undantag finns).

Begravningscermoni

BEGRAVNINGSLAGEN reglerar gravsättning och kremering. I lagen finns däremot inga bestämmelser om begravningen i övrigt. Hur anhöriga väljer att ta avsked av den avlidne är en privat angelägenhet.

Anhöriga har stor frihet att göra avskedet så personligt som de själva önskar. Avsked kan göras i en kyrka, ett kapell, en församlingssal, ett hem, en trädgård, på en strand, vid graven på en begravningsplats eller andra lämpliga platser.

AVSKEDET KAN OCKSÅ HELT UTELÄMNAS.

Stoftet förs då i kistan från hemmet eller sjukhuset direkt till begravningsplatsen för gravsättning eller till krematoriet för kremering och sedan till begravningsplatsen för gravsättning av askan.

Begravningsgudstjänst för den som tillhör Svenska kyrkan

Den som tillhör Svenska kyrkan betalar kyrkoavgift. Hur stor avgiften är framgår av det årliga slutskattebeskedet. I kyrkoavgiften ingår begravningsgudstjänst i kyrka med präst, kyrkomusiker, bärartjänst och kyrkvaktmästare. Detta gäller även om begravningsgudstjänsten hålls i en annan församling än i hemförsamlingen. Det är tjänstgörande präst som tillsammans med de anhöriga, kyrkomusiker samt övriga medverkande utformar begravningsgudstjänsten.

Normalt hålls begravningsgudstjänsten i en kyrka eller i ett begravningskapell. Församling och tjänstgörande präst avgör om gudstjänsten kan hållas till exempel i en bostad eller i en trädgård.

SVENSKA KYRKANS GUDSTJÄNSTER ÄR ÖPPNA FÖR ALLA och besökare kan inte nekas att delta. Det gäller även begravningsgudstjänsten. Att annonsera efter att begravningsgudstjänsten ägt rum kan vara ett alternativ om man vill begränsa antalet deltagare.

GUDSTJÄNSTEN KAN AVSLUTAS PÅ TVÅ SÄTT:

Avslutas gudstjänsten på begravningsplatsen görs detta i samband med att kistan sänks i graven. Då tar de sörjande avsked och prästen ber slutbönen. Kistan har förts till graven i processionsbärning med ett bärarlag. Släktingar och vänner får om de så önskar själva bära ut kistan till graven som en sista hedersbetygelse till den avlidne.

Avslutas gudstjänsten i kyrkan/kapellet tar de sörjande avsked vid kistan eller urnan. Efter avslutad ceremoni, då anhöriga har lämnat lokalen, förs kistan till krematoriet alternativt till graven liksom för urnan.

Begravningsgudstjänst för den som inte tillhör Svenska kyrkan

En begravningsgudstjänst får hållas för den som inte tillhörde Svenska kyrkan, om det finns särskilda skäl och är förenligt med den avlidnes önskemål. Beslut om begravningsgudstjänst ska hållas fattas av kyrkoherden i den aktuella församlingen.

En avgift får då tas ut för begravningsgudstjänsten. Kostnaden kan variera mellan olika församlingar. Det är viktigt att i god tid tala med församlingen om såväl möjligheten att ha en begravningsgudstjänst enligt Svenska kyrkans ordning, samt de ekonomiska villkoren för detta.

Begravningsceremoni hos andra trossamfund

Det finns många olika trossamfund i Sverige förutom Svenska kyrkan. Många av dem ordnar begravningsceremoni för sina medlemmar. När den avlidne varit medlem i något annat trossamfund än Svenska kyrkan bör den som ordnar med begravningen ta kontakt med företrädare för det samfundet för att planera avskedsceremonin.

Borgerlig begravning

En begravningsceremoni som inte följer Svenska kyrkans ordning för begravningsgudstjänst eller ordning enligt annat trossamfund kallas för borgerlig begravning.

Alla begravningshuvudmän ska tillhandahålla en lokal utan religiösa symboler för avskedsceremonier. (*I Alingsås tillhandahålls Ljusets kapell på Nolby begravningsplats.*) Kostnad för lokal ingår i begravningsavgiften.

Anhöriga får själva ordna och ansvara för en borgerlig begravningsceremoni, bestämma hur den ska utformas och vilka som får vara med.

Borgerliga begravningsförrättare finns i flera kommuner, dock inte i alla. Det behövs inget särskilt förordnande eller tillstånd för att vara borgerlig begravningsförrättare och det finns inget som hindrar att anhöriga och vänner själva håller i den borgerliga ceremonin.

Kostnad för begravningsförrättare ingår inte i begravningsavgiften utan måste bekostas av dödsboet.

Ordningsregler på kyrkogårdarna

DJUR – Hund skall hållas kopplad och får inte rastas på kyrkogårdarna.

TRAFIK – Trafik inom kyrkogårdarna regleras genom lokal trafikföreskrift. Gällande trafikregler visas genom uppsatta skyltar.

UPPFÖRANDE – Kyrkogården är de avlidnas vilorum. Respektera den ro och helgd som platsen kräver.

Besökare ska uppträda så att begravningsprocessioner eller begravingar ej störs.

SMYCKNING – På gravplats får endast blommor och kransar av levande växter nedläggas. Gravlyktor får tillfälligt placeras på graven mellan oktober och mars. Tas bort sommartid på grund av brandrisk. Lösa föremål som tex. kransar och blommor av plast eller metall samt vaser eller burkar av glas får ej placeras på gravplatser.

Om så sker, får dessa tas bort av kyrkogårdsförvaltningen.

REDSKAP – Redskap, vattenkannor och vaser som tillhandahålls genom kyrkogårdsförvaltningen skall efter användandet placeras på för dem avsedda platser.

VÅRDANSVAR – Gravplats med upplåten gravrätt skall vårdas av gravrättsinnehavaren i ordnat och värdigt skick.

Begravningsverksamhetens gravskick i Alingsås pastorat

I begravningsavgiften ingår gravplats eller motsvarande på en allmän begravningsplats under en tid av 25 år. Det finns olika gravplatstyper såsom kistgravplats, urngravplats, askgravplats, plats i minneslund och askgravlund.

För alla bestämda gravplatser finns gravrätter, till skillnad från gemensamma gravplatser som inte har gravrätter såsom ask- och minneslund. Gravrättsinnehavare är de som är antecknade i gravbok eller gravregister hos huvudmannen och det är endast gravrättsinnehavare som kan utöva gravrätten. Med gravrätten följer både rättigheter och skyldigheter.

▶ Sök gravsatta på svenskagravar.se ◀

KISTGRAVPLATS	Ja	Nej
Gravrätt	x	
Närvara vid gravsättning	x	
Gravrättsinnehavaren ansvarar för gravanordning	x	
Gravrättsinnehavaren ansvarar för skötsel	x	
Plats för utsmyckning	x	
Rätt att förnya och förlänga gravrätten	x	
Gravbrev	x	
Inritad på gravkarta	x	

*Finns på samtliga begravningsplatser i Alingsås pastorat,
dock inte Ödenäs och Hemsjö gamla kyrkogård*

URNGRAVPLATS	Ja	Nej
Gravrätt	x	
Närvara vid gravsättning	x	
Gravrättsinnehavaren ansvarar för gravanordning	x	
Gravrättsinnehavaren ansvarar för skötsel	x	
Plats för utsmyckning	x	
Rätt att förnya och förlänga gravrätten	x	
Gravbrev	x	
Inritad på gravkarta	x	

Finns på samtliga begravningsplatser i Alingsås pastorat.

ASKGRAVPLATS/MINNESGÅRD	Ja	Nej
Begränsad gravrätt	x	
Närvara vid gravsättning	x	
Gravrättsinnehavaren ansvarar för gravanordning		x
Gravrättsinnehavaren ansvarar för skötsel		x
Plats för utsmyckning (begränsad)	x	
Rätt att förnya och förlänga gravrätten	x	
Gravbrev	x	
Inritad på gravkarta	x	

Finns på Nolby begravningsplats, Stadskyrkogården, Hemsjö kyrkogård och Landskyrkogården.

*Vid utsmyckning får endast snittblommor användas.
Under vintertid får kransar och ljus placeras på anvisad plats.*

MINNESLUND		Ja	Nej
Gravrätt			x
Närvara vid gravsättning			x
Gravrättsinnehavaren ansvarar för gravanordning			x
Gravrättsinnehavaren ansvarar för skötsel			x
Plats för utsmyckning (kollektiv)	x		
Rätt att förnya och förlänga gravrätten			x
Gravbrev			x
Inritad på gravkarta			x

Finns på Nolby begravningsplats, Stadskyrkogården och Hemsjö kyrkogård.

*Vid utsmyckning får endast snittblommor användas.
Under vintertid får kransar och ljus placeras på anvisad plats.*

ASKGRAVLUND		Ja	Nej
Gravrätt			x
Närvara vid gravsättning	x		
Gravrättsinnehavaren ansvarar för gravanordning			x
Gravrättsinnehavaren ansvarar för skötsel			x
Plats för utsmyckning (kollektiv)	x		
Rätt att förnya och förlänga gravrätten			x
Gravbrev			x
Inritad på gravkarta			x

Finns på Nolby begravningsplats.

Vid utsmyckning får endast snittblommor användas.

Under vintertid får kransar och ljus placeras på anvisad plats.

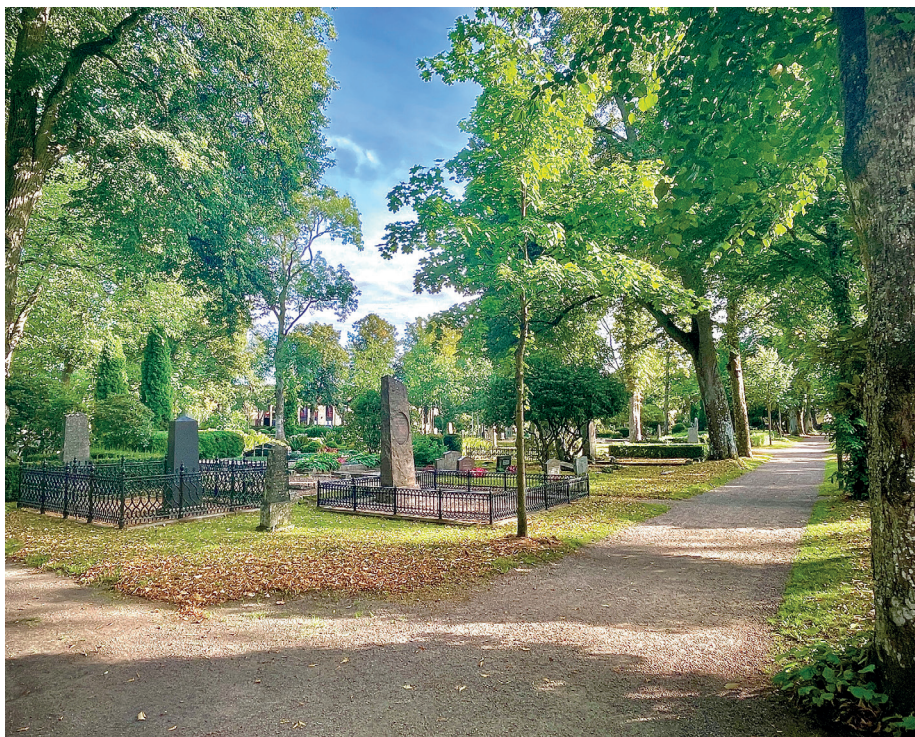
Begravningsplatser i Alingsås pastorat

Nolby begravningsplats

Detta är den arealmässigt största begravningsplatsen med en modern utformning och skogskaraktär där mark och natur följer skogens tecken. Begravningsplatsen som är kuperad och ligger på en bergssluttning ritades 1959 av Åke Porne. Här finns en del vattenanläggningar och fria gräsytor. Det finns även en porlande bäck som rinner ut i en vacker spegeldamm.

På Nolby begravningsplats finns även det vackra Ljusets kapell som uppfördes 1961. Detta kapell är avsett att användas av alla trosriktningar och till borgerliga begravningsceremonier. I samma byggnad finns även Alingsås krematorium samt bisättningslokal.

Stadskyrkogården

Stadskyrkogården invigdes som begravningsplats 1834 och ligger i mitten av stadskärnan. Detta efter att den gamla kyrkogården vid Christinae kyrka var fullbelagd. Under 1700-talet och fram till 1834 så användes platsen av Jonas Alströmer som färgväxtplantage. Här odlades färgväxter till textilindustrin i Alingsås. Kyrkogården är den största begravningsplatsen i kommunen sett till antalet gravsatta.

Området speglar Alingsås historia under 1800- och 1900-talet och har ett stort antal kulturmärkta gravplatser. Kyrkogården har en lummig parkkaraktär som domineras av rhododendron, cypress, buxbom, idegran och sedum. Bland träden kan nämnas lind, lönn, ask och alm men även valnöt, kastanj och björk.

Landskyrkogården

Landskyrkogården är en av två kyrkogårdar i Alingsås stadskärna och är en geometriskt konstruerad begravningsplats i 1800-tals stil. Kyrkogården började planeras 1867 och stod färdig 1876. Genom kyrkogården löper en allé av främst lönn, troligen planterad 1876 i samband med anläggandet av kyrkogården. På flera enskilda gravar finns det formklippt en, idegran, cypress och thuja. Runt hela kyrkogården finns det flera lövträd planterade, flertalet storvuxna. Vid den östra delen av kyrkogården finns en större plantering med hundratals rhododendron. Begravningsplatsen är utbyggd i omgångar, senast under sent 1900-tal.

Bältinge kyrkogård

Bältinge kyrkogård ligger inbäddad i lummig grönska ca 5 km från Alingsås. Kyrkan som ligger mitt på kyrkogården är från 1200-talet. Äldsta gravvården är från sent 1800-tal. Kyrkogården omges av en låg stenfot med järnstaket ovanpå i alla vädersträck förutom mot norr. Huvudentrén ligger bara ett stenkast från gamla europavägen och utgörs av en järngrind med två stenstolpar krönta med stenklot. Kyrkogården ligger förhållandevis lågt i en sänka och omgärdas innanför stenmuren av större lövträd, bland annat lind, lönn och ekar av olika slag. Ett flertal cypresser är planterade på gravarna. Trots kyrkans och kyrkogårdens höga ålder finns idag inte några gravvårdar av äldre datum än sent 1800-tal kvar. Enligt 1829-års inventering fanns det vid tiden inte en enda gravvård på Bältinges kyrkogård. Allt tyder på att en utrensning av äldre gravvårdar har företagits. Flertalet gravar på Bältinge kyrkogård är familjegravar med gravsatta ifrån varje gård.

Hemsjö kyrkogård

Hemsjö gamla kyrka och kyrkogård låg vid Bysjön i den gamla kyrkbyn. Troligen har den legat på samma plats sedan medeltiden. År 1859 revs den gamla kyrkan och den nuvarande kyrkan började användas. I samband med att kyrkan revs så slutade också gravsättningar på platsen. Dock öppnades det upp för gravsättning år 2009 och numera finns det urngravar, askgravplatser samt en minneslund på Hemsjö gamla kyrkogård. År 1857 beslutades att den nya kyrkan skulle byggas på Bräcken. Den första gudtjänsten hölls den 2 oktober 1859 och slutligen invigdes kyrkan år 1860. Man kan anta att den nya kyrkogården började användas ungefär samtidigt. Runt hela kyrkogården löper en stenmur med fem ingångar, varav fyra har järn-grind. Större träd av sorten lönn och bok växer strax innanför muren.

Ödenäs kyrkogård

Ödenäs kyrkogård har troligtvis funnits på samma plats sedan den första kyrkan byggdes i socknen. Exakt när den första kyrkan byggdes vet man inte men troligtvis någon gång under medeltiden. De idag äldsta gravvårdarna är från 1600-talet. Det utfördes en utvidgning av kyrkogården 1871, området inhägnades med stenmuren vi ser idag. Innanför stenmuren finns det en trädkrans som består av lönn. Vid de båda entréerna reser sig stora hästkastanjer. Här kan man också se den förr så vanliga företeelsen att varje gård hade sin egen grav där över tiden generationer gravsatts.

Gravskötsel

Kyrkogårdsförvaltningen ansvarar för skötsel och underhåll av begravningsplatsens allmänna ytor, byggnader och anläggningar. Gravrättsinnehavaren ansvarar för att gravplatsen hålls i ordnat och värdigt skick.

Med värdigt skick innebär i normalfallet att plantera, rensa ogräs, vattna och ta bort vissna blommor, liksom att putsa gräset runt rabatt och gravsten, alternativt om det är en grusgrav att rensa ogräs i grusytan.

Vill man ha hjälp med skötsel av en gravplats kan man vända sig till kyrkogårdsförvaltningen och träffa avtal om detta.

Årsskötselavtal

Vid beställning av årsskötselavtal skickas faktura ut i början av året. Faktura kommer därefter att skickas ut som ett erbjudande nästkommande år, så länge som beställaren önskar skötsel av gravplatsen.

Långtidsavtal

Fasttidsavtal kan tecknas på tre år samt avräkningsavtal för längre tid.

Övriga arbeten

Vi åtar oss även tvättning av gravstenar, vilket sker i mars och oktober.

För aktuella priser gällande skötsel se vår hemsida eller kontakta kyrkogårdsförvaltningen.

Ordförklaring

ASKA är rester efter kremering, bränning av stoftet i sin kista. Aska kan gravsättas på urngravplats, askgravplats eller askgravlund, i kolumbarium eller urnmur, grävas ner eller strös i minneslund eller, efter tillstånd från länsstyrelsen, strös över land eller vatten.

ASKGRAVLUND är ett gemensamt gravområde för gravsättning av askor med en gemensam plats för namn och smyckning. Anhöriga kan vara med vid gravsättningen. Gravplats i en askgravlund upplåts utan gravrätt.

ASKGRAVPLATS är en gravplats för askor/ urnor. På askgravplatsen är det möjligt för makar/partner/anhöriga att vila tillsammans. Den upplåts med

begränsad gravrätt. Begränsningen består i gravanordningens utseende och beskaftenhet samt gravplatsens utsmyckning och ordnande i övrigt.

ASKPÅSE

Används för gravsättning av aska då anhöriga väljer att inte ha en traditionell urna.

BEGRAVNINGSavgift se sid. 6.

BEGRAVNINGSceremoni se sid. 12.

BEGRAVNINGSPLATSER, allmänna och enskilda, är områden eller utrymmen som behörigen är anordnade för förvaring av avlidnas stoft eller aska. Skillnaden mellan allmänna och enskilda begravningsplatser är att allmänna är anordnade av församlingar eller kommuner medan enskilda anordnas av stiftelser och andra trossamfund. Alla folkbokförda inom huvudmannens förvaltningsområde har rätt att gravsättas på en allmän begravningsplats, vilket inte gäller för enskilda begravningsplatser. Begravningsplats och kyrkogård används oftast som synonymer.

BISÄTTNING är inget entydigt begrepp. Betydelsen kan växla från en ort till en annan men i ordet ligger alla de åtgärder som hänger samman med placering av stoft i kista och transport till begravningsceremoni, gravsättning eller kremering. Följande moment kan ingå i bisättningen: påklädnad, kistläggning, transport av kistan samt mottagande av kistlagt stoft i lokal för förvaring och visning.

BORGERLIG BEGRAVNING innebär att avskedsceremonin inte följer Svenska kyrkans ordning eller ordning hos annat trossamfund.

BORGERLIG BEGRAVNINGSFÖRRÄTTARE tillhandahålls av vissa kommuner och begravningsbyråer. Även anhöriga eller vänner till avlidne kan vara borgerlig begravningsförrättare och något förordnande behövs inte.

BÅRTÄCKE är en textil som läggs på kistan, vanligen heltäckande, men kan också vara en mindre duk. Det används i stället för kistdekoration. Pastoratet har två bårtäcken, varav det ena syns på bild ovan.

BÄRARE behövs för förflyttning av kista under pågående begravningsceremoni. Avslutas begravningsgudstjänsten ute på kyrkogården ingår bäringen till

graven som ett led i gudstjänsten, så kallad processionsbärning, och bekostas av kyrkoavgiften och är således utan kostnad för medlemmar i Svenska kyrkan. I andra fall kan det bli en kostnad för dödsboet.

CEREMONIURNA

Alingsås pastorat har två stycken ceremoniurnor för utlåning. En ceremoniurna kan användas under en begravningsgudstjänst när den avlidne skall gravsättas i minneslund eller i askpåse.

DÖDSANNONS är frivilligt. Anhöriga bestämmer själva storlek och utseende. Friheten är stor att välja en personlig symbol men vissa begränsningar finns. Diskutera önskemålen med begravningsbyrå.

DÖDSBO är ett juridiskt begrepp. Dödsboet består av den avlidnes tillgångar och skulder. De kostnader i samband med begravningen som inte täcks av begravningsavgiften bekostas av dödsboet. Saknar dödsboet pengar hjälper kommunen till med ekonomiskt bidrag.

FAMILJEGRÄV är inget juridiskt begrepp men ett ofta använt ord för en i släkten redan befintlig gravplats där flera personer i familjen gravsatts.

FLYTTNING AV KISTA ELLER URNA mellan gravplatser får inte utan särskilda skäl göras när gravsättning en gång har skett. En ansökan prövas av den huvudman där kistan eller urnan är gravsatt. Avslås begäran kan beslutet överklagas till länsstyrelsen.

GRAVRÄTT är rätten till en bestämd gravplats. Det finns gravplatser med

gravrätt, med begränsad gravrätt och utan gravrätt, se också Upplåtare. Med gravrätten följer rättigheter och skyldigheter.

GRAVSKÖTSEL är skötseln av gravplatsen. Gravrättsinnehavare för gravplatser med gravrätt – kistgravplats och urngravplats – ska hålla gravplatsen i ordnat och värdigt skick. Gravrättsinnehavaren kan själv ansvara för gravskötseln eller köpa tjänsten av till exempel huvudmannen.

GRAVSTEN eller annan gravanordning är frivilligt. Före uppsättning måste huvudmannen godkänna förslaget. Avslås begäran kan beslutet överklagas till länsstyrelsen. Gravanordning på kistgravplats och urngravplats – dels gravplatser med gravrätt – tillhör gravrättsinnehavaren, som har ansvar för att den är säkert monterad.

GRAVSÄTTNING av stoft ska ske snarast möjligt och senast en månad efter dödsfall. Gravsättning av aska ska ske snarast möjligt och senast ett år efter kremering.

GRIFTEFRID/GRAVFRID är ord som inte finns i begravningslagen men väl i förarbetena till lagen. Den grundläggande principen om att gravfriden ska respekteras kommer till uttryck i den restriktiva hållningen när det gäller att tillåta flyttning av stoft eller aska. I brottsbalken anges vad som utgör brott mot griftefriden samt straffpåföljden.

HUVUDMAN kallas den som är ansvarig för begravningsverksamheten inom ett visst geografiskt område.

KISTA används såväl vid kistbegravning som vid kremering.

KOLUMBARIUM betyder duvslag och har blivit benämningen på en gravplats i form av en mur eller vägg med små nischer för urnor. För kolumbarium gäller begränsad gravrätt.

KREMERING kommer från latinets cremare som betyder att bränna. Kremering ska ske inom en månad från dödsfallet.

KULTURMÄRKTA GRAVAR är en gravplats som är av kulturhistoriskt värde.

KYRKOAVGIFT betalar den som är medlem i Svenska kyrkan. I kyrkoavgiften ingår begravningsgudstjänst med präst, kyrkomusiker, bärartjänst och kyrkvaktmästare.

LOKAL FÖR FÖRVARING OCH VISNING ingår i begravningsavgiften. Den avlidne förvaras i sin kista i väntan på eventuell begravningsceremoni. I anslutning till förvaringslokalen ska det finnas ett rum för visning av den avlidne. Både begravningsbyrå och huvudman kan hjälpa de anhöriga vid visning av den avlidne.

MINNESLUND är en kollektiv gravplats, utan gravrätt, för nedgrävning eller utströende av aska. Eftersom själva gravsättningsplatsen är anonym kan inte anhöriga vara med vid gravsättning. Namn på gravsatta sätts inte upp, däremot finns en gemensam utsmykningsplats för snittblommor och ljus.

MINNESSTUND anordnas av anhöriga och förläggs oftast i anslutning till avslutad begravningsceremoni.

MINNESSAKER i kista och urna är tillåtna. Förbudet är sådant som kan betecknas som miljöfarligt eller som kan skada lokaler och utrustning eller de personer som handskas med kistan. Ett smycke kan läggas tillsammans med askan i urnan innan locket nitas fast. Krematoriepersonalen bör kontaktas i god tid för information om hur det ska gå till.

PROCESSIONSBÄRNING, Se Bärare.

STOFT är en död persons kropp. Stoftet kan kistbegravas eller kremeras.

SVEPNING är ett ord som kan gälla såväl materialet som själva arbetet vid kistläggning av stoftet.

SVEPDRÄKT är ett ord som också används för de kläder den avlidne har på sig i kistan. Anhöriga bestämmer och väljer själva såväl svepning som svepdräkt. Naturmaterial rekommenderas.

SÄRSKILDA GRAVPLATSER ska tillhandahållas dem som inte tillhör kristet trossamfund. Hit hör till exempel judiska och muslimska gravplatser.

TRANSPORTKOSTNADER är av två slag: de som dödsboet ska betala och de som täcks av begravningsavgiften. Dödsboet betalar för transport av kista med stoft från sjukhus, sjukhem eller privat boende till den lokal där huvudmannen tar över ansvaret för kroppen. Den lokalen kan finnas i en kyrka, ett kapell, en ceremonilokal eller på krematoriet. Transport av kistan från förvaringslokal till dess att gravsättning skett inom huvudmannens förvaltningsområde ingår i begravningsavgiften. Transporter till särskild gravplats eller krematorium bekostas av begravningsavgiften även om de ligger utanför huvudmannens geografiska område.

UPPLÅTARE är den som upplåter en gravrätt. Det är normalt huvudmannen men kan också vara en församling som förvaltar en allmän begravningsplats utan att vara huvudman.

Anteckningar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

